

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego. Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25. Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dni powszednie k. 3 w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Karola Bor. i Emeryka Kr.
Środa: Zacharjasza i Elzbiety Mał.
Czwartek: Leonarda Wyzn.
Piątek: Wilibrarda Bisk.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżycy o godzinie 7 minut 31 w.
Zachód 5 13 w.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 2 cali 11.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 2
Zachód 4 25.
Długość dnia godzina 9 minut 27.
Ubyło 7 17.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Sobota: Godfryda B. i Czterech Kor.
Niedziela: Teodora M.
Poniedziałek: Andrzeja Wyzn.
Wtorek: Marcina Bisk.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Widowiska: Teatr wielki: „Violetta” (występ panny Elly Russel i panny Marji Giuri);— Teatr romantyczny: „Skapiec” (występ p. Rychtera);— Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Za piękna żona” i „Wujaszek Alfonsa”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Według doniesień gazet zagranicznych, na granicy chińskiej Rosji azjatyckiej konsystuje obecnie 79,000 wojsk rosyjskich.

B. generał-gubernator Turkiestann Czerniajew, który podróżował w specjalnej misji do Japonji, spodziewany jest wkrótce w Petersburgu.

Now. donoszą, iż w ministerjum oświecenia podjęto kwestję utworzenia przy wyższych klasach gimnazjów i szkół realnych, począwszy od klasy czwartej, równoległych oddziałów technicznych w celu zaznajomienia uczniów z fabrykowaniem wyrobów z metalów i drzewa; oddziały służyć będą dla uczniów, którzy wykazali zbyt słabe uzdolnienie do przejścia ogólnego kursu nauk.

Ministerjum skarbu za zgodą ministerjum spraw wewnętrznych i kontroli państwa wydało w tych dniach rozporządzenie, aby wszelkie wypłaty przypadające interesantom z kas państwowych, a nie przewyższające 1 rs., wypłacane były przez władze policyjne; na ten cel wydawane będą policji pieniądze z sum depozytowych, odbierający pieniądze zaś mają kwitować w ustanowionych na ten cel osobnych księgach.

Utworzona jeszcze w r. 1880-ym z polecenia p. ministra komunikacji specjalna komisja dla obradowania nad finansowym położeniem kasy emerytalnej inżynierów, ukończywszy swoje zajęcia przedstawiła szczegółowe sprawozdanie o mających się przedsięwziąć środkach do zaprowadzenia równowagi pomiędzy dochodami i rozchodami kasy; jednocześnie komisja opracowała projekt ustawy kasy emerytalnej inżynierów dróg i komunikacji w nowej redakcji.

W Cesarskiem Towarzystwie technicznym zamierzone w ciągu sezonu zimowego odbyć doświadczenia z lampami gazowymi i elektrycznymi do domowego użytku; za najwięcej odpowiadającą celowi lampę wyznaczono premjum.

Z rozporządzenia departamentu kolei żelaznych w miarę odnawiania, czyli przemalowywania wagonów kolei wiedeńskiej i bydgoskiej, wszelkie napisy na tychże mają być umieszczone w języku rosyjskim; na wagonach używanych w bezpośredniej komunikacji z Niemcami i Austrią, znajdować się będą napisy w dwóch językach: rosyjskim i niemieckim.

Zapowiedziane na dzień wczorajszy posiedzenie członków kasy pożyczkowej urzędników kolei terespolskiej zostało z powodu wyjazdu dyrektora tejże kolei odłożone.

Wobec zbliżającej się pory mrozów oraz gołolędi, władze kolejowe poleciły maszynistom zaopatrywać lokomotywy w popiół lub piasek celem posypywania szyn na wypadek potrzeby.

Dobra informacja.

Jedno z pism, niestrudzone w wyszukiwaniu drobnych niedokładności w naszych szpaltach, zapomina przez to widocznie o wystrzeganiu się błędów u siebie, w domu...

Donosi ono, iż w dniu 15-ym listopada otwarty zostanie urządzić nowy lokal stowarzyszenia subiektów handlowych przy ulicy Długiej, przyczem dany będzie wieczorek muzyczny, po którym nastąpi tańce.

Musimy zwrócić uwagę, iż lokal stowarzyszenia przy ulicy Długiej otwarty już jest od miesiąca, pierwszy zaś wieczór muzyczny odbył się w sobotę.

Sukurs z zagranicy.

Iż cała rzesza kalendarzy krajowych jest jeszcze nie zupełnie dostateczną dla naszego „czytającego” ogółu, dowodzi znaczna liczba tego rodzaju wydawnictw w językach obcych, przybyła z zagranicy.

Wśród grona jaskrawych kalendarzy niemieckich, francuskich i angielskich, znajdujemy jeden w języku polskim, drukowany w Wiedniu.

Almanach ten zresztą wielce szwankuje pod względem pisowni, zawiera bardzo skromny dział literacki i zupełnie nie dotyczący naszych warunków informacyjny!

Z Towarzystwa popierania przemysłu i handlu. Sekcja V-ta Towarzystwa popierania przemysłu i handlu (przewodniczący p. St. Kronenberg) odbędzie następnego posiedzenie dnia 6-go b. m., z godzinie 8-ej wieczorem, w domu hr. Krasieńskiego na Ordynackim.

Oddzielne zaproszenia rozesłane nie będą. Porządek obrad podamy w dzisiejszym numerze wieczornym.

Kwestja.

We wsi Marki pod Warszawą kapitaliści angielscy budują wielkie przedzielnie.

Obecnie z powodu tej budowy powstała kwestja prawna, której rozstrzygnięcie będzie bardzo ciekawe...

Rzecz idzie o to, iż według projektu wszelkie odpływy fabryczne miały spływać do płynącej w pobliżu rzeczki, tymczasem okoliczni właściciele kolonij i gruntów zaprotestowali przeciwko temu.

Motywa, na które się powołują oponenci nie są błahę natury, rzeczka ta bowiem zasila ich wodą do picia i do pojenia inwentarzy, a przytem na rzeczce tej ciąży ich serwituty, w żadnym więc razie nie może ona wyłącznie służyć nowej fabryce.

Spór ten prawdopodobnie rozstrzygnie sąd, a jeżeli wyrok nie wypadnie na korzyść fabryki, w takim razie fabryka zmuszoną będzie przekopać rów lub przeprowadzić rury aż do Wisły, o 13 wiorst odległej.

Wieczorki bez programu.

Pod tą nazwą rozpoczyna Resursa obywatelska w dniu dzisiejszym szereg wieczorków familijnych dla swoich członków.

Wieczory te, począwszy od dnia dzisiejszego, odbywać się będą co wtorek.

Początek wieczoru o godzinie 8-ej koniec o 12-ej, tualeta dla panów wyłącznie... tużurki, dla pań... ubrania wizytowe.

Programu zabawy, jak sama nazwa wieczorków wskazuje, nie ma zupełnie: może ją urozmaicić śpiew, deklamacja, popis na fortepianie, nawet tańce — słowem wszystko, do czego się znajdują ochotnicy.

Biletów nie ma — każdemu członkowi służy prawo wstępu z rodziną.

Byłoby to bardzo pomyślnym dla naszego życia towarzyskiego objawem, gdyby te bezpretensjonalne zebrania przyjęły się i zaaklimatyzowały...

Mamy nadzieję, iż czytelniczki nasze nie odmówią

narzówce, nikt o jego ożenieniu się nie wiedział, bo gdyby chociaż najdalsza krawężla o tem pogłoska, byłaby niewątpliwie doszła do ucha pani Maciejowej, a ta nie była kobietą zdolną do zachowania czegokolwiek w sekrecie i pierwsza z pewnością powiadziaby mu wszystko.

Okoliczności te z coraz większą stanowczością przekonywały Grzesia, że węzeł wymykającej mu się ciągle tajemnicy niełatwo będzie znaleźć w Żółtej, gdzie go z taką pewnością znaleźć się spodziewał.

Nagadawszy się do syta o balu kawalerskim, odbyłym we dworze, ekonomowa wyczerpała już wszystko, co miała do wypowiedzenia i wzięła się do zapytań:

— No, teraz gadajże pan co się z panem działo... Dlaczego pan porzucił miejsce tutaj, chociaż tu miałeś jak u Pana Boga za piecem?... Krzywdę kto panu robił? czy co?... Ja z pewnością nie, bo mnie pan znasz... jestem zawsze dla każdego choć do rany przyłożyć... Ani mój stary także nie... Onby też komu w drogę wlażył, ten ciepłe kluski!... Jemuby czapkę z głowy i buty z nóg ukradli, gdyby nie ja!... Albo i zkał panu się uroiło, że tu było jakieś wesele?... Któżby się mógł żenić we dworze... jaśnie pan baron chyba, czy co?... Ale gdzie jemu do żeniaczki!... Mój stary gadał, że jaśnie pan baron potrzebował pana do jakiejś kawalerskiej sprawy... co to była za sprawa?... mnie pan możesz powiedzieć... ja matka dziećciom...

Bohaterowi naszemu, bynajmniej nie usposobionemu do dawania wyczerpujących odpowiedzi, aż w uszach szumiało od gadaniny.

— Później, później... kochana pani Maciejowo... opowiem pani wszystko — odpowiedział — tymczasem muszę iść do pana barona.

— Do jaśnie pana barona?... ależ zmiłuj się pan, jak to można, żeby tak nie wiedzieć o niczem?... Mojemu staremu tobym się nie dziwiła, bo on zawsze taki... gdzie go posadzić tam siedzi i żeby się świat kończył to się z miejsca nie ruszy... ale panu!... Przecież jaśnie pan baron jeszcze we wtorek wyjechał...

— Wyjechał?... dokąd?...

— Dokąd?... albo to on się opowiada... jeszcze takim jak mój stary, co go nawet nie umie spytać... Pewnikiem do Wiednia, bo go Jędrzej odwoził do kolei...

— A któż tam jest we dworze?...

— E! nie nudziłbyś pan, bo złości biorą — zżymnęła się pani Konstancja — któż ma być?... Służba jak zawsze, kiedy jaśnie pana barona nie ma.

— Więc muszę pójść do dworu, mam tam interes.

— Dobrze, idź pan i wracaj... przygotuję co na przekąskę... po drodze to się przyda... Tylko nie marudź pan, bo czekam.

Bohater nasz poszedł do dworu, wchodził w rozmowę ze służbą, poznał się nawet ze swoim następcą, nowym pisarzem, wszystkich starał się wybać, o ile mógł najzręczniejszy, sam nie wydając się z niczem.

29)

GRZESIA.

HISTORIA MAŁŻEŃSKA

opowiedział

WOŁODY SKIBA.

(Dalszy ciąg)

Pani Maciejowa, gdy się zagadala, nie zwykła była uważać na usposobienie i wrażenia swoich lokatorów, nie dostrzegła też wcale pomieszania i niepokoju, w jakim nasz bohater pod wpływem słów jej ostatnich pozostał. Terkotała dalej po swojemu, a raczej w zwykły sposób po babsku, Grzesz zaś tymczasem powoli i z trudem zbierał myśli, rozważając co zająć mogło.

Widocznie wesele odbyło się gdzieindziej, a pan Przycieński nawet na niem nie był i u siebie innych gości przyjmował, racząc ich z okazji otrzymania arystokratycznego tytułu.

Grzesiowi zdawało się dotychczas, że tego co zasłono nie rozumiał dopiero o chwili, kiedy odszedł od ołtarza, teraz przekonywał się, iż rzeczy niezrozumiałe zaczęły się dla niego daleko wcześniej.

Pamiętny przestrogi dziedzica, z nikim wprawdzie we wsi przed ślubem nie mówił, iż go żenią, przypuszczał jednak, że się ta nowina rozeszła ze zwykłą szybkością po wiosce. Tymczasem okazywało się, iż w Żółtej, tak dobrze jak w Wąchownicy i Ko-

im poparcia, a jeżeli ta nadzieja nie zawiedzie, to sukces wieczników będzie zapewniony!

= Balon.

Obecny właściciel statku powietrznego znanego z niefortunnych przygód doświadczonych przed wzlaniem z ogrodu Krasieńskich, postarzał się obecnie o zmniejszenie wagi tego aerostatu, powiększonego nad miarę rozmaitemi zbytecznymi dodatkami.

W tym celu balon, zbudowany jak wiadomo z ciężkiego i nieprzemakalnego płótna, wydęty powietrzem i ułokowany pod dachem letniego teatrzyku Nowy Świat, został na wewnątrz i zewnątrz oczyszczony z pyłu i piasku.

Obecna waga okrętu powietrznego wynosi 21 pudów co w połączeniu z siatką ważącą 4 i łódką, która wraz z narzędziami i balastem ma 10 pudów wagi, stanowi ciężar łatwy do uniesienia po napełnieniu balonu zwykłym gazem do oświetlenia i pozwalający zabrać dwóch podróżnych.

Zdaje się jednak, iż próba wzniesienia się z powodu obecnego chłodnego stanu temperatury zostanie odłożoną do wiosny.

= Konkurencja.

Kiedyś, przed kilkunastu laty, nieliczni składnicy węgla kamiennego robili doskonale interesy.

Z czasem nowe składy z materiałem opałowym poczęły wyrastać jak grzyby po deszczu.

Nie więc dziwnego, iż wiele składów zniknęło często po jednorocznej egzystencji.

Nie zraża to jednak świeżych amatorów, bo oto jeszcze ośm osób wniosło podanie o pozwolenie otwarcia nowych składów!...

Nie zawadzi przypomnieć, iż w ciągu r. b., od połowy marca zbankrutowało już 10-ty składników węgla, a pozostali wyrzekają, iż „ledwie koniec z końcem związać mogą”.

= Oleodruki.

Po domach i mieszkaniach prywatnych snują się kolporterzy roznoszący oleodruki, które zachęcają do kupna na swój sposób zachwalają.

Nie brak łatwowiernych, którzy płacą po 75 kop. za egzemplarz, targując się jednak dostają ten sam towar za 30 kop.

Obowiązuje tu jak widzimy zasada: darcia łyka, kiedy się daje!

= Zegarki po... dwa ruble.

W dniu wczorajszym na chodniku ulicy Długiej, pewien przemysłowiec zatrzymywał przechodniów z propozycją nabycia nikielowych zegarków po rs. 2 za sztukę.

Czasomierze te nakręcane z wierzchu cyferblatu zyskały aprobatę... łatwowiernych.

= Zakłady... obić.

Na powyższe miano zasługuje pewien przybytek muz... kawiarnianych.

Miejsce to, pobierające za wejście ceny nie mniejsze od teatralnych, posiada tę niedogodność, iż publiczność w razie nieporozumienia podbija sobie oczy, bez zwrócenia uwagi na całość kapeluszy, należących do osób zachowujących się biernie.

W ciągu ubiegłego tygodnia zaszyły tam cztery bójki, z których ostatnia, zaimprovizowana w wesołą sobotę, spowodowała bolesne obrażenia ciała aż czterech zapasników.

Jednocześnie primadonna „za nieprzyzwoite znale-

Całe to śledztwo jednak, pomimo ostrożności i zręczności, z jaką było prowadzone, nie doprowadziło do niczego.

Wszystkie ślady w Żółtej były z niesłychaną przebiegłością zatarte, lub też może tylko jaki szczególny przypadek tak je pogmatwał, iż z nich nie dojsz nie było można.

Najwięcej spodziewał się Grzesz dowiedzieć od wóźniców, dowiedział się jednak tylko tyle, że żaden z nich nie brał udziału w nocnej poniedziałkowej wyświeczce.

Cała wyprawa odbywała się powozami przybyłych gości, a goście owi byli widocznie z dalszych okolic, gdyż służba pana Przycieńskiego nie znalazła się weale z ich służbą.

— A nie było pomiędzy nimi jakiego człowieka od pana Papkowskiego, albo od pana Bibkiewicza? — spytał Grzesz jednego ze sług.

— Nie panie, o takim nie słyszałem — odpowiedział zapytany — pytałem jednego... powiedział, że jest od pana Dziękalskiego czy Cienkalskiego... licha go wie, jak się nazywał.

Nie była to wskazówka, któraby coś naprawdę wskazała, trzeba było dać za wygraną i albo się rozstać z nadzieją znalezienia słowa zagadki, albo go szukać gdzieś indziej.

Bohater nasz nie był człowiekiem niezaradnym i pozbawionym energii, jakby go o to ktoś, nie umiemy cy się postawił w jego położeniu, mógł posadzić. Nie stracił on ani jednej chwili i przez kilka dni zrobił

zienie się względem publiczności” otrzymała dymisję...

Aż miło!

= Z Powązek.

Przez całe trzy dni tłumnie zwiedzano ementarz powązkowski w dniu wczorajszym jednakże od godziny 4-ej po południu zaczęła się istna procesja kilkudziesięciu tysięcy ludzi.

Z nastąpieniem zmroku cały ementarz gorzał łuną światła, którą z oddali łatwo można było widać za łuną pożarną.

Porządek w tramwajach i jeździe ekwipaży panował wzorowy.

Natomiast tłoczono się okropnie w bramach ementarnych.

W drugiej bramie ściśnięta ze wszech stron pani G. zemdlala i przez długi czas nie mogła przyjść do siebie.

Żebracy, jak nas informowano, skarżą się, iż w tym roku mieli lichy zarobek.

Przyczyny tego szukać należy w konkurencji kwestujących sterców z Towarzystwa dobroczynności i wieśniaków na budowę różnych kościołów.

Oby ta konkurencja usunęła wstrętłą żóbraninę dziadów z rzemiosła.

= Smutny wypadek.

W dniu wczorajszym na Wiśle, naprzeciwko Rybaków, zatrzymano pływające ciało młodej kobiety, ubranej w czarną suknię i żółte palto.

Przy trupie znaleziono kilka biletów wizytowych z napisem Józefa Sz., Podwał nr 26.

Sz., jak sprawdzono, wyszła onegdaj przed godziną 10-tą wieczorem z mieszkania rodziców i na noc nie powróciła.

Czy zaszedł tu jaki nieszczęśliwy wypadek lub też czy S. dopuściła się samobójstwa, dotąd nie dociezione.

Rozpoczęte śledztwo wyjaśni zapewne tajemnicę. Denatka liczyła 20 lat życia...

= Uwaga.

W dniu dzisiejszym, o godzinie 9-ej rano, spalona będzie na placu Broni, znaczna ilość tytoniu pochodzącego z fabryki p. Szybrenia.

Tytni ten w pogorzelni fabryki w nocy z dnia 14-go na 15 września r. z. uległ spaleni, uznany zatem został przez urząd akcyzy za niemożliwy do publicznego użytku i przeznaczony na zniszczenie.

= Zaczadzenie.

Nocy wczorajszej Seweryn S., zamieszkały na Browarnej, skutkiem wczesnego zasunięcia blachy w piecu mocno rozpalonym, zagorzał.

Mieszkający z nim Józef M. powrócił o godzinie 2-ej po północy i to właśnie ocalił S. od niezawodnej śmierci.

Przybyły poczuł bowiem zapach ezadu i zawezwał pomocy w pobliżu mieszkającego lekarza, który zdołał zacządzonego przywrócić do zmysłów.

= Przy pracy.

Na prawym brzegu Wisły przy wkładaniu belek na wóz jedna z nich usunęła się i przygniotta dość ciężko obie nogi Janowi P., cieśli.

Odwieziono biedaka w stanie bezprzytomnym do domu.

= Z kolei dąbrowskiej.

Nominacje na głównych kierowników administracji kolei dąbrowskiej, wedle doniesienia *Gaz. kiel.*, rozdane będą w ciągu b. m.

Prócz nominowanego już na posadę zarządzającego p. Meinharda, inne naczelne posady przy eksploatacji obejmą: naczelnika służby drogowej p. Paszkowicz, naczelnika służby ruchu p. Konopczyński,

wszystko, co w danej sytuacji w tak krótkim przeciągu czasu zrobić było można. Nikt na jego miejscu nie zdołałby zrobić więcej, a niedołąga jaki nie zrobiłby jeszcze ani połowy tego, tylkoby ręce łamał i włosy sobie z głowy wyrwał. Jeżeli poszukując śladów swej żony znajdował się niekiedy w okolicznościach tak nieprzewidywanych, że tracił głowę, było to zawsze tylko chwilowem i prędko przemijającym zjawiskiem. Otrzymał się z tego zaraz i niezrażony niepowodzeniem przystępował do dalszego działania, którego plan już sobie w głowie ułożył i wykonywał bardzo systematycznie, wsparty rozsądnymi radami, których mu udzielił ks. Hołdycki.

Przekonałszy się zatem, iż w Żółtej nie wskórać nie zdoła, nie opuścił rąk niedołągnie, lecz powiedział sobie:

— Teraz mi droga do naszej parafji... Tam może przecież coś się znajdzie.

XXII.

Wieś kościelna Ustronne, z kościołem parafialnym świętego Wojciecha, leżała w odległości pół mili zaledwie od Żółtej, tegoż dnia zatem jeszcze, pokrzepiwszy się tylko śniadaniem u Otrębowiczów, i wysłuchawszy nowego ciągu nie kończącej się nigdy gadaniny pani Konstancji, nasz bohater pospieszył do niej z Walentym, który naglił o pośpiech, bo mu już palno było po kilkuniedniowej nieobecności wracać do domu.

naczelnika służby pociągowej p. Bury, naczelnika kontroli rozchodów w Radomiu p. Krypski, naczelnika warsztatów w Radomiu p. Gay i naczelnika telegrafu p. Królikiewicz.

= O kasie przemysłowców.

Korespondent nasz z Lublina donosi co następuje: „Potrzebę zawiązania kasy pożyczkowej dla przemysłowców zrozumiano u nas należycie, co widać ze znacznej ilości zapisujących się do liczby uczestników.

Dotychczas zapisało się przeszło 250 członków, a jednakże zapisy nie ustają.

Jak na początek, cyfra poważna.

Ogólne zebranie uczestników w celu wybrania pełnomocników wyznaczone zostało na dzień 9-ty listopada, czyli w przyszłą niedzielę w sali magistratu.

Po dokonaniu wyborów niebawem nastąpi otwarcie kasy i przyjmowanie wkładów.

Zyczymy powodzenia!”

= Hodowla koni.

Korespondent nasz kowieński donosi co następuje:

„Hodowla koni w gubernji naszej znacznie się w ostatnich latach podniosła.

Popyt na konie zagranicę, znaczne ceny płacone przez remontjerów pruskich — oto co tak skutecznie podziało na hodowlę.

Obecnie hodują wszyscy tegie rumaki, zarówno obywatela jak i właścianie.

W gubernji kowieńskiej istnieją cztery stadniny koni: w powiecie wilkomierskim p. Montwilly, w nowoleksandrowskim p. Mejsztowicza, rosieńskim ks. Ogińskiego, w Retowie, oraz w telszewskim pułkownika Sakiela.

Jarmarków na konie w gubernji całej mamy dziewięć.

Wszystkie odbywają się przeważnie w powiatach pogranicznych.

Wystawy koni bywają co rok trzy: w Kownie, w Widzajach i w Rosjenjach.

= Koncert.

W Białymstoku dnia 23-go z. m. odbył się koncert p. Jakubowiczowej i Lejchnitzowej oraz p. Elsnera, z którego połowa dochodu przeznaczoną była na rzecz niezamożnych uczniów.

Pomimo szlachetnego celu publiczność zebrała się tak nielicznie, iż na rzecz uczniów dostało się zaledwie... 6 rs.

Powodem niepowodzenia stało się nie dość skrzętnie rozdawnictwo biletów, zabawy prywatne odbywające się jednocześnie, i przypadający tegoż dnia obchód jubileuszu Montefiorego.

= Zpadny pożar.

Korespondent nasz z Lublina pisze co następuje: „Dnia 30-go października, około godziny 11-ej w nocy, na folwarku Rury St. Duskie, znajdującym się zaraz poza 103-ą tką rurską, wybuchł pożar.

Łuna wznagała się z każdą chwilą, wskutek czego, straż ogniowa z Lublina pospieszyła na ratunek.

Jak zapewniano na miejscu, pożar wzeszał się z siekarki zamkniętej zupełnie, od której małe okienko znajdowało się otwarte na zewnątrz zabudowań.

Cała służba folwarczna, pogrążona już była w głębokim śnie, przebudzeni okrzykiem „Gore!” stracili na razie przytomność.

Pożar ogarnął na pierw stajnię, wozownię i obórę dla bydła, następnie przeszedł na stodoły.

Grzesz był w Ustronem znajomy wszystkim na plebanji i los, który dotychczas jakby się uwziął go przesładować, płacąc w rozmaite nieporozumienia i niespodziewane przygody, tutaj oszczędził mu wspomnianym dłuższych niepokojów i wzruszeń.

Do kancelarii kościelnej nie mu nie bronilo przystępu, służba nieobecnego proboszcza okazała zaraz żądane księgi.

Przeglądanie ich jednak ani o krok dalej nie posunęło go w przedsięwziętem poszukiwaniu.

W książce zapowiedzi nie było najmniejszej wzmianki o jego związku małżeńskim. Mogło zaś być zatem jedno z dwojga: albo indult, za którym ślub się odbywał, uwalniał zupełnie od zapowiedzi, albo też, jeśli była rzeczywiście zapowiedź, to go podano w konsystorzku za mieszkańca innej parafji a nie tej, w której mieszkał rzeczywiście, zapowiedź owa zatem ogłoszona została gdzie indziej.

Zawód ten nowy, dodany do poprzednich, przekonał naszego bohatera ostatecznie, iż na żadnej z owych dróg prostych, które sam zdrowy rozum zdawał się wskazywać, śladu szukanego nie znajdzie. Nie było już wątpliwości, że rozmyslnie starano się tak zawiązać całą intrygę, żeby jej rozgmatwać nie było łatwo. W dalszych zabiegach, których zaprzestawać Grzesz ani na chwilę nie myślał, należało zatem szukać tylko jakiejś przypadkowej a nie wyrozumwanej wskazówki...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Wszystkie zabudowania gospodarcze postawione w podkowie, pomimo usilnego ratunku, objęte zostały ogniem. Cały inwentarz żywy i martwy, wraz z całą krescencją, zgorzał do szczytu; pozostały tylko domy mieszkalne.

Straty wynoszą kilkanaście tysięcy rs. Zabudowania ubezpieczone były niżej rzeczywistej wartości, we wzajemnym stowarzyszeniu gubernjalnym, inwentarz w Towarzystwie Jakor na 30% wartości, a krescencje zupełnie nie ubezpieczone.

Folwark ten należący niegdyś do duchowieństwa, nabył rz. r. st. Mstisławski, b. lekarz główny szpitala wojskowego w Lublinie i wypuścił go w dzierżawę p. E., którego cała strata głównie dotyka.

Pan B. zobowiązał się kontraktem po ukończeniu dzierżawy oddać właścicielowi zabudowania w stanie takim, w jakim je objął.

Biedny dzierżawca w krótkim czasie dotknięty został dwoma nieszczęściami, jakimi są: śmierć żony będącej matką kilkorga drobnych dzieci, a teraz skutkiem pożaru, stracił prawie całe mienie.

Jak się komu wiedzie, to już we wszystkim!

== Napad rabusiów.

Nocy onegdajszej we wsi Rutkowie, pięciu łotrów napadło na dom zamoznego kolonisty Wincentego Brusiaka, o którym chodzą wieści, iż posiada gotowizną kilka tysięcy rs.

Rabusie wyłamawszy drzwi od sieni, poczęli następnie dobijać się do wnętrza izby.

Hałas obudził mieszkańców domu i syn Brusiaka 14-letni chłopiec wyszedł tylnymi drzwiami przez komorę na wieś dla wezwania pomocy.

Łotry spostrzegli biegnącego i wysłali za nim kilka wystrzałów, na szczęście jednak chybili.

Spodziewając się wskutek tego lada chwila przybycia odsięczy obłożonej, przypuścili gwałtowny szturm.

Leżąc pomoc rzeczywistej wezwanej nadeszła niż myśleli, dając więc za wygraną, umknęli do pobliskiego lasu.

Życie warszawskie.

Zamknęło się ono w ciągu ubiegłych dni trzech na zroszonym izami „świętem polu” powązkowskim. Warszawa żywa przeniosła się do Warszawy umarłej, jednym z nią oddychając powietrzem, z nią tylko śniąc i gwarząc. To już nie owe reporterskie, wyszarżane w codziennym użytku „fale tłumów” płynęły ku żalobnemu miejscu, ale prawdziwy, zwarty mur głów posuwał się tam „z kąd nikt nie wraca”... Oryginalny zaiste widok w naszym chłodnym, rachunkowym, zmaterializowanym wieku, w którym życie mierzy się według zegaru giełdy, a którego etapami są mniej lub więcej szczęśliwe „interesa”. Więc jeszcze ludzie płaczą, więc tęsknią, kochają... O! błogosławiony bądź posępny dniu Żaduszek, co nas tak słodko rozczarowujesz. Oto tysiące, dziesiątki tysięcy postępują ku emmentarnym bramom. Idą pełni ciszy i żalosci. Gną kolana, modlą się, czynią akt skruchy. Listopadowy zimny wiatr głuszy słowa pacierza i sypie złotem listowiem na groby w zimową strojąc je szatę. Co tu światel?! Wkoło rozmowa dusz... Żywe dusze skarżą się martwym, powierzają im swoje niepokoje, troski i bole, radzą się ich, pytają — a te martwe odpowiadają... wiecznym milczeniem. Tu i owdzie ozwie się straszny krzyk rozpacz, zda się serce jakiejś pęka... Oj! nie pęknie tak łatwo... Żyj, cierp, takie twoje przeznaczenie. Patrz wielu tu podobnych tobie. I oni boleli strasznie, miotali się, przeklinali, targając wszystkie węzły łączące ich z życiem. A jednak żyją są... Wznies oczy w górę, widzisz oto krzyż a rozpięty na nim, za ciebie i za wszystkich, mów: „Jam jest prawda i żywot!” Nie bluźń, ukój się... nad Tobą palec Boży, którego mocy nie złamiesz, nie! Noc. Święto umarłych dobiegło końca. Zanie! późniony wędrowiec, który długo rozstać się nie mógł z ukochaną mogiłą, przemyka się boczną furtą. Światła gasną, a wicher gra monotonicznie swoją pieśń smutną. Powązki śpią, zasypia i żywa Warszawa, balsamami miłości, wiary i nadziei umocniona. A jutro? jutro przyjdzie nowe, jednym uśmiechem złozone, drugim całunem czarnym zasłonięte. Każdy go wygląda a nikt odgadnąć nie zdoła! Niech się więc stanie, jak tam, w górze, sądzono...

Nielitosna jesień życia zwala dęby stare. Padają one cicho, czyniąc wyłom w gęstym niegdyś lesie! Na przedmieściu Warszawy w Mokotowie runął jeden z nich... W dniu 1-ym listopada zgasł tam stuletni starzec, pułkownik Józef Leśniowski. Lat 100 — czyście zastanowili się nad tą długą drogą, jaką przebyć musiał ten człowiek, ile się strudził, kiedy odpoczywał? Wiek, cały wiek, z którego połowa przypadała na usługi społeczeństwa, druga dla dobra rodziny złożonej z synów, wnuków i prawnuków. O czciogodnym patryjarsze niewiele dziś jeszcze mówi kronika warszawska. Schronił się na ustronie i tam snując pasmo życiowej przędzy śnił, marzył, czekał. Doczekał się odwołania na sąd Pański, przed którym stanie czysty i spokojny, w wyprostowanej postawie, z legją honorową, medalem św. Heleny i *virtuti* na piersiach... Pokój mu wieczny i odpocznienie!

Anioł śmierci zawitał też do gniazda jednej z najpoważniejszych rodzin mieszczanskich! Umarła An-

na z Temlerów Szlenkierowa, córka „starego Temlera”, jak nazywają powszechnie dziewięćdziesięcioletniego przemysłowca. Ślubując s. p. Annie miłość przed oltarzem, zasłużony inicjator przemysłu garbarskiego, Karol Szlenkier, wprowadził do swojego domu najlepszą przyjaciółkę, żonę i matkę. Jej to zawdzięczać należy, tej skromnej, łagodnej niewieście wychowanie dzielnego pokolenia, które na wielu polach chlubi imię swoje zapisano. Dom i rodzina — to był cel jedyny zabiegów i pracy warszawskiej matrony. Na mogile, usypanej wezoraj na cmentarzu ewangelickim miast szumnych napisów, tytułów i tym podobnych światowych marności, powinni zgasłej położyć krótki tylko napis: „wzór matki i żony...”

„Okropnym jest widok boru, nad którym szalała burza i przynioła go bez ratunku ku ziemi. Ale stokroć więcej wzrusza mnie obraz pięknej, młodej, uśmiechniętej przed chwilą jeszcze wonią i barwą rośliny, złamanej jednym silnym wicherów podmuchem.” Powiedział to kiedyś Janin, a słowa jego przyszły nam na myśl onegdaj, w chwili gdy z przed katakumb świętokrzyskiego kościoła wyruszył liczny orszak pogrzebowy, wiodący wieńcami okrytą trumnę. Spoczęła w niej znana dobrze w mieście naszym i w petersburskich kołach polskich Zofja z Zielonków Turka. Była młoda i piękna, dobrą córką, najlepszą żoną i matką. Czyż to tak wiele? Ach wiele dzisiaj bardzo wiele. Spełnienie prostej obowiązków wiek XIX-ty liczy już za zasługę. A ona spełniała je, wszystkie bez wyjątku, tak szlachetnie, tak wdzięcznie, iż zapisała się nazawsze w pamięci wszystkich, do których los ją zbliżył. Zabił biedną „królową balów” nieprzyjazny klimat, „jeden silny podmuch wicherów... Złamała się piękna, młoda, uśmiechnięta przed chwilą jeszcze wonią i barwą rośliną.”

I oto mozaika ostatnich godzin Warszawy. Składały się na nią czarne zaiste kamienie. Mielizęśmy ją ukryć przed okiem waszem? Nigdy! Kiedy karta ta ma być wiernym odbiciem życia szeroko nad Wisłą rozpostartego grodu, niechże się na niej mieści wszystko, co życie te składa: iza i śmiech, radość i boleść, smutek i uciecha. Gdybyż to tylko śmiać się można!

Figaro.

NEKROLOGJA.

† S. p. Józef Mierzwiński, obywatel m. Warszawy, w wieku lat 85, w dniu 1-ym listopada przeniósł się do wieczności. Pozostała liczna rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żalobne nabożeństwo odbyć się mające we środę, to jest dnia 5-go listopada r. b. o godzinie 10 i pół zrana w kościele św. Karla Boromeusza przy ulicy Chłodnej, oraz na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła o godzinie 12-iej w południe, na cmentarz powązkowski. —3511—

† S. p. Władysław Holmberg, kupiec miasta Warszawy, dnia 2-go listopada 1884 r. zakończył życie w wieku lat 32. Pograżona w głębokim smutku żona z córką, synem i rodzina zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kaplicy ewangelicko-augsburskiej przy ulicy Mylniej w dniu 4-ym listopada to jest we wtorek o godzinie 3-iej po południu na cmentarz tegoż wyznania. —3513—

† S. p. Bogumiła Wohl, przeżywszy lat 68 zasnęła w Bogu. Pozostała głęboko zasmuciona jedyna siostra zaprasza przyjaciół i życzliwych na wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Gnojnej № 11, we środę, to jest dnia 5-go listopada, o godzinie w pół do 3-iej po południu, na cmentarz wyznania ewangelicko-augsburskiego odbyć się mające. —3515—

— B. p. Ignacy Korol, kupiec, lat 57, po długiej i ciężkiej słabości przeniósł się do wieczności w dniu 2-im listopada. Pozostała żona i dzieci zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z domu № 50 Nowy-Swiat w dniu 4-ym b. m., to jest we wtorek o godzinie 1-iej po południu, na cmentarz wyznania mojżeszowego. —1299—

† W dniu 5-ym listopada, o godzinie 9-iej zrana, w kościele Najśw. Marii Panny Łaskawej, odbędzie się żalobne nabożeństwo, za duszę zmarłych braci i sióstr Sodalisów, na które pozostali członkowie bractwa zapraszają. —3508—

† We środę, to jest dnia 5-go listopada r. b., jako w rocznicę śmierci s. p. Jana Barszczewskiego, b. przełoż. pensji, odbędzie się w kościele św. Krzyża o godzinie 9-iej rano żalobne nabożeństwo. —3520—

† W dniu 5-ym listopada r. b., to jest we środę o godzinie 10-iej zrana, z powodu dziesiątej rocznicy śmierci s. p. Adama Wojciechowskiego, b. członka senatu, odbędzie się żalobne nabożeństwo w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmielickim) w kaplicy Pana Jezusa, na które pozostali dzieci i wnuki uprzejmie zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —1295—

† W dniu 28-m października r. b. w mieście Błaszczach gubernji kaliskiej, zmarł miejscowy doktor Józef Kiedrowski. Jako człowiek i doktor z powołania niosący pomoc do ostatniej chwili, był powszechnie lubiany, pozostawiając po sobie

głęboki żal mieszkańców i długą pamięć. Oby na wakujące miejsce lekarza w naszym mieście przybył człowiek tak szlachetnych zalet, jakie nieboszczyk posiadał. B. B. E. —3521— mieszkańcy m. Błaszcz.

TELEGRAMY „KURJERA WARSZAWSKIEGO”

Paryż 3-go listopada.

Korespondent tonkiński Temps'a donosi o pojawieniu się korsarzyw chińskich w kanale wód rwących między Hanoi i Bakninh. Obecnie przeto nawet delta Czerwonej rzeki przestała być dla francuzów bezpieczną.

Londyn 3-go listopada.

Lord Granville odpowiedział na wiadomienie francuskie o blokadzie Formozy, iż Anglja zastrzeżga sobie prawo zaprzeczyć legalności tamowania swobody ruchów angielskich okrętów przed formalnem wypowiedzeniem wojny Chinom

Londyn 3-go listopada.

Koneesję na połączenie telegrafem podmorskim wszystkich kolonij zachodnio-afrykańskich z ich krajami macierzystymi otrzymał ziomek nasz p. Tadeusz Oksza-Orzechowski z Galicji. Koneesji wspólnej udzieliły rządy Portugalji, Hiszpanji, Francji i Anglji zapewniając bądźto subwencje, bądź zabezpieczając wysokość dochodu. Linja ta obejmuje Kadyks, Senegal, Angole, Captown, Przylądek Dobrej Nadziei, idzie wzdłuż całej Afryki od północy na południe i jest dwa razy tak długa, jak telegraf podmorski pomiędzy Europą i Ameryką. Jedną sekeja poczęła już dawniej funkcjonować, dla zakładania następnych wypłynął co dopiero z Tamizy okręt „Silvertown”. Na pokładzie odbył się czysty bankiet międzynarodowy. Kapitału przed siębiorstwu dostarcza towarzystwo indyjskie fabryk gutaperki i telegrafów w Londynie. „Silvertown”, który służył do zakładania telegrafu między Europą i Ameryką, wiezie ładunek drutów podmorskich długości 1,200 mil geograficznych.

Konstantynopol 3-go listopada.

Turquie zamieszcza artykuł w sprawie haraczu bułgarskiego i przypadających na Bułgarję i Wschodnią Rumelję kwot udziałowych długu turckiego. Opiera się ona na podobnymże artykule dziennika Osmanli i żąda, aby, skoro Turecja dopełniła wszystkich zobowiązań nałożonych na nią przez traktat berliński, także zobowiązania innych państw na jej korzyść dopełnione zostały. (Osmanli podniósł świeżo kwestję udziału w długu państwowym Turcji tych państw, które zwiększyły się po r. 1877-ym kosztem jej terytorjum, tj. Grecji, Serbji, Bułgarji i Czarnogóra; przyp. red.)

UPADŁOŚĆ BORYSOWSKIEGO.

W kwestji upadłości sławnej firmy moskiewskiej „M. Borysowski i Synowie” otrzymujemy z Moskwy pewne szczegóły, które prawdopodobnie zainteresują czytelników.

M. Borysowski fabrykant i przewodnik spekulacji cukrowej na rynku moskiewskim, zawiesił przed dwoma tygodniami wypłaty.

Pierwsze telegramy doniosły w danej chwili, że pasywa firmy wynoszą 9 milionów rs., później, na pociechę, doniesiono również drogą telegraficzną, że aktywa przechodzą tę cyfrę i dochodzą 12 milionów. Uspokojono się więc nieco. Nad majątkiem firmy rozciągnięto administrację, wierzyciele nabrali otuchy w przekonaniu, iż przy takiej przewyżce aktywów nad pasywami wierzytelności ich w całości zapłacone zostaną.

Blizsze jednak wpatwienie się w szczegóły nadzieje te znacznie osłabia, jak to zaraz zobaczymy...

Najprzód pasywa wynoszą wprawdzie 9 milionów, ale w tej cyfrze nie mieści się jeszcze należność braci i sukcesorów trzy miliony rs. wynosząca.

Dalej do aktywów zaliczone są dobra w południowych gubernjach Cesarstwa położone, które policzone w sumie 6,000,000 rs., otóż dobra te w najlepszym razie zaledwie za 2,000,000 rs. będą mogły być zrealizowane.

W rządzie aktywów stoi też fabryka w Moskwie w sumie 800,000 rs. Fabryka ta, a w szczególności tylko maszyny i narzędzia fabryki oraz niektóre zabudowania przedstawiają o tyle tylko jakąkolwiek wartość o ile właścicielka gruntu, na którym zabu-

